

چکیده پژوهش :

پژوهش حاضر با روش پیمایشی و با هدف بررسی رفتار اطلاع‌یابی پزشکان عمومی در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان، انجام شده است. جامعه پژوهش شامل ۱۸۵ نفر از پزشکان عمومی شاغل در دانشگاه مذکور بودند که پرسشنامه پژوهش به صورت حضوری بین آنها توزیع شد و در نهایت ۱۴۵ پرسشنامه (۷۸/۳٪) تکمیل و عودت داده شد.

فرضیه مطرح شده در این پژوهش عبارت است از:

بین رفتار اطلاع‌یابی پزشکان شاغل در مناطق شهری و مناطق روستایی اختلاف معنی‌داری وجود دارد.

برای بررسی فرضیه از آزمون مجذور کا (χ^2) استفاده شد. نتایج آزمون در برخی موارد، فرضیه پژوهش را تأیید می‌کند.

بررسی هدفهای جستجوی اطلاعات در بین پاسخگویان نشان داد که مهم‌ترین هدف در بین پزشکان، حل مسائل درمانی (۷۸٪)، آمادگی برای شرکت در دوره تخصصی (۶۶/۲٪) و روزآمد کردن اطلاعات (۵۶٪) می‌باشد. بررسی نوع اطلاعات مورد جستجوی پزشکان نشانگر اهمیت اطلاعات مربوط به تازه‌های دارویی (۶۸/۹٪)، آخرین پیشرفت‌های علم پزشکی (۶۵/۵٪) و مراقبت‌های بالینی (۴۸/۳٪) در بین پزشکان است.

در بین منابع اطلاعاتی رسمی، کتاب از نظر پزشکان هر دو گروه در اولویت اول می‌باشد (پزشکان مناطق شهری ۸۱/۳٪، پزشکان مناطق روستایی ۷۷/۸٪). پس از آن نشریات ادواری در اولویت بعدی قرار دارد. مهم‌ترین کانال‌های اطلاعاتی غیررسمی در بین پزشکان مناطق شهری، به ترتیب اولویت، مشاوره با همکاران (۳۳٪) و مشاوره با متخصصان (۳۹/۵٪) است و

در میان پزشکان مناطق روستایی، دوره‌های بازآموزی (۳۸/۹٪) در اولویت اول و کارگاه‌های بهداشتی (۳۲/۴٪) در اولویت دوم قرار دارد. ۵۷/۷٪ از پزشکان معتقد به مفید بودن منابع اطلاعاتی رسمی برای کسب اطلاعات، می‌باشند.

در استفاده از منابع چاپی از نظر زبانی، منابع خارجی به زبان اصلی در اولویت اول پزشکان مناطق شهری (۶۲/۳٪) قرار دارد. اما اولویت اول پزشکان مناطق روستایی، ترجمه منابع خارجی بزبان فارسی (۵۰٪) است. ۷۷/۹٪ از پاسخ دهندگان برای دستیابی به منابع اطلاعاتی از مجموعه شخصی، ۶۴/۱٪ از کتابخانه‌های دانشگاهی و ۳۴/۳٪ نیز از کتابخانه‌های بیمارستانی استفاده می‌کنند.

۲۸/۹٪ پزشکان از منابع اطلاعاتی کامپیوتری استفاده می‌کنند و تنها پایگاه اطلاعاتی مورد استفاده، مدلاین (۳۱٪) می‌باشد. ۶۰/۸٪ پاسخ دهندگان میزان مشکلات خود را دستیابی به اطلاعات مورد نیاز، زیاد ارزیابی کرده‌اند. ۶۶/۹٪، مهمترین عامل عدم دستیابی به اطلاعات مورد نیاز را عدم دسترسی به منابع، ۵۷/۹٪ نبودن منابع کافی در کتابخانه مورد استفاده و ۵۲/۴٪ نیز هزینه، اعلام کرده‌اند. از بین کسانی که عدم دسترسی به منابع را انتخاب کرده‌اند، ۵۷/۸٪ علت عدم دسترسی به منابع را نبودن کتابخانه در منطقه / محل فعالیت، ۵۲/۶٪ وجود فاصله فیزیکی با کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی و ۳۳/۴٪ نیز مقررات کتابخانه‌ها ذکر کرده‌اند. پیشنهادات ارائه شده شامل توسعه کتابخانه‌های دانشگاهی و بیمارستانی، ایجاد مراکز اطلاعات بهداشتی در شبکه بهداشت هر شهرستان، تسهیل استفاده از امکانات کتابخانه‌ها و گسترش استفاده از امکانات کامپیوتری است.